

WYROBY LAKIEROWE	NORMA BRANŻOWA	BN-67
	Nitropolitura PM w płynie	6116-02
		Zamiast RN-61/MPCh-2076
		Grupa katalogowa X 24

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy jest nitropolitura PM w płynie.

1.2. Zakres stosowania przedmiotu normy. Nitropolitura PM w płynie jest stosowana do pokrywania i politurowania powierzchni wyrobów z drewna.

1.3. Określenia. Nitropolitura PM w płynie jest 25-procentowym roztworem szelaku, nitrocelulozy i plastyfikatorów w rozpuszczalnikach organicznych.

1.4. Normy związane

- PN-53/C-81500 Wyroby lakierowe. Pobieranie próbek jednostkowych i przygotowanie średniej próbki laboratoryjnej
- PN-64/C-81508 Oznaczanie lepkości kubkiem wpływowym typ Forda
- PN-64/C-81513 Wyroby lakierowe. Płytki do badań
- PN-59/C-81514 Wyroby lakierowe. Sposoby otrzymywania powłok do badań
- PN-53/C-81519 Wyroby lakierowe. Określanie czasu schnięcia
- PN-53/C-81530 Wyroby lakierowe. Oznaczanie względnej twardości powłok lakierowych
- PN-64/C-81531 Wyroby lakierowe. Próba przyczepności powłok lakierowych

2. OZNACZENIE

NITROPOLITURA PM W PŁYNIE BN-67/6116-02

3. WYMAGANIA

3.1. Wygląd zewnętrzny. Nitropolitura PM w płynie powinna posiadać jednolite dla danej partii zabarwienie oraz nie powinna zawierać obcych wtrąceń i osadu.

Zjednoczenie Przemysłu Organicznego i Tworzyw Sztucznych „Erg”

Ustanowiona przez Dyrektora Zjednoczenia Przemysłu Organicznego i Tworzyw Sztucznych „Erg”, dnia 20 kwietnia 1967 r. jako norma obowiązująca w zakresie produkcji od dnia 1 stycznia 1968 r.

(Mon. Pol. nr 36/1967poz. 175)

3.2. Wymagania szczegółowe

Wymagania	
a) Lepkość wg kubka Forda 4 w temperaturze 20°C, sek, nie więcej niż	25
b) Barwa wg 5.3.2	nie ciemniejsza niż roztwór wzorcowy
c) Części nierozpuszczalnych, %, nie więcej niż	0,15
d) Suchoj pozostałości, %	24÷26
e) Czas schnięcia powłoki nitropolitury przygotowanej wg 5.3.5.1 do osiągnięcia pyłosuchości, min, nie więcej niż	25
f) Przezroczystość powłoki przygotowanej wg 5.3.5.1	bez zmętnień
g) Twardość względna powłoki przygotowanej wg 5.3.5.1, nie mniej niż	0,5
h) Przyczepność	wg 5.3.8
i) Przylepność	wg 5.3.9
j) Odporność na działanie światła	wg 5.3.10

3.3. Trwałość. Nitropolitura PM w płynie przechowywana w warunkach podanych w rozdz. 4 powinna zachować swe własności w ciągu 12 miesięcy od daty wyprodukowania.

4. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

4.1. Pakowanie. Nitropoliturę PM w płynie należy pakować do balonów szklanych umieszczonych w koszach, lub w beczki aluminiowe szczelnie zamknięte pojemności do 100 l. Za zgodą odbiorcy dopuszcza się inny rodzaj opakowania.

Do każdej jednostki opakowania należy dołączyć etykietę z napisem zawierającym co najmniej: nazwę zakładu produkującego, oznaczenie wg rodz. 2, datę produkcji, wagę netto i brutto, znak określający materiał łatwopalny, termin gwarancji.

4.2. Przechowywanie. Nitropoliturę PM w płynie opakowaną wg 4.1 należy przechowywać w pomieszczeniach zabezpieczających produkt przed działaniem promieni słonecznych oraz zgodnie z przepisami dla materiałów łatwopalnych.

4.3. Transport. Nitropoliturę PM w płynie należy przewozić krytymi środkami transportowymi z zachowaniem obowiązujących przepisów dla transportu materiałów łatwopalnych drogami publicznymi.

5. BADANIA

5.1. Wielkość partii. Za partię nitropolitury PM w płynie należy uważać jednorodny produkt o masie do 8000 kg.

5.2. Pobieranie próbek. Próbki do badania należy pobierać zgłębnikiem z wybranych losowo opakowań stosując zasady PN-53/C-81500.

W zakładzie produkującym dopuszcza się pobieranie próbek do badań bezpośrednio ze środka mieszalnika, przed zapakowaniem do balonów i beczek.

5.3. Opis badań

5.3.1. Oznaczanie lepkości wykonać zgodnie z PN-64/C-81508.

5.3.2. Oznaczanie barwy. Badaną nitropoliturę należy porównać z roztworem wzorcowym, który stanowi 25-procentowy roztwór alkoholowy szelaku rodzaju Rubin. W tym celu nitropoliturę i roztwór wzorcowy szelaku wlać do jednakowych probówek o średnicy około 15 mm i badać okiem nieuzbrojonym w świetle przechodzącym w kierunku prostopadłym do osi probówki.

5.3.3. Oznaczanie zawartości części nierozpuszczalnych

5.3.3.1. Wykonanie oznaczenia. Około 8 g badanej nitropolityry odważyć z dokładnością do 0,0002 g w kolbie stożkowej pojemności 200 ml i dodać 60 ml rozpuszczalnika o składzie:

- alkohol etylowy - 80 ml,
- octan etylu - 10 ml,
- octan butylu - 5 ml,
- butanol - 5 ml.

Kolbę stożkową zamknąć korkiem i potrząsać do całkowitego wymieszania się obu płynów.

Następnie roztwór przesączyć przez wysuszony i zważony z dokładnością do 0,0002 g tygiel Schotta G3 i przemyć kilkakrotnie małymi porcjami (po około 15 ml) rozpuszczalnika tak długo, aż kropla przesączu nie będzie mętniała z wodą, po czym suszyć w suszarce w temperaturze $100 \pm 105^{\circ}\text{C}$ w ciągu 1 godz i po ostudzeniu zważyć z dokładnością do 0,0002 g.

Zawartość nierozpuszczalnej pozostałości X_1 obliczyć w procentach wg wzoru

$$X_1 = \frac{(m_1 - m_2) \cdot 100}{m}$$

w którym:

- m_1 - masa tygla z osadem, g,
- m_2 - masa tygla pustego, g,
- m - odważka nitropolityry, g.

5.3.3.2. Wynik. Za wynik należy przyjąć średnią arytmetyczną co najmniej dwóch wyników oznaczeń, różniących się najwyżej o 0,05%.

5.3.4. Oznaczanie suchej pozostałości

5.3.4.1. Wykonanie oznaczenia. Odważyć około 3 g badanej nitropolityry z dokładnością do 0,0002 g w naczyniku wagowym o średnicy 40 mm i wysokości 25 mm z doszlifowaną przykrywką i umieścić na 6 godz w suszarce w temperaturze $70 \pm 2^{\circ}\text{C}$ (w czasie suszenia przykrywkę zdjąć). po czym zważyć z dokładnością do 0,0002 g.

Zawartość suchej pozostałości X_2 obliczyć w procentach wg wzoru

$$X_2 = \frac{(m_1 - m_2) \cdot 100}{m}$$

w którym:

- m_1 - masa naczynika z pozostałością po wysuszeniu, g,
- m_2 - masa naczynika, g,
- m - odważka kleju, g.

5.3.4.2. Wynik. Za wynik należy przyjąć średnią arytmetyczną co najmniej dwóch wyników oznaczeń, różniących się najwyżej o 0,5%.

5.3.5. Badanie przezroczystości powłoki

5.3.5.1. Przygotowanie powłok do badań. Powłokę przygotować zgodnie z PN-59/C-81514 rozdz. 2.4 na płytce szklanej o długości boków 150 mm. Płytkę ustawić pod kątem 45° i sezonować w temperaturze $18 \pm 22^{\circ}\text{C}$ przy wilgotności względnej powietrza nie większej niż 70%, do uzyskania pyłosuchości.

5.3.5.2. Wykonanie badania. Przygotowaną wg 5.3.5.1 powłokę nitropolityry badać na zgodność z 3.2.f) nieuzbrojonym okiem w świetle przechodzącym.

Wykonać co najmniej dwa badania.

5.3.6. Oznaczanie czasu schnięcia. Przygotowaną wg 5.3.5.1 powłokę nitropolitury badać zgodnie z PN-53/C-81519.

5.3.7. Oznaczanie względnej twardości. Przygotowaną wg 5.3.5.1 powłokę nitropolitury suszyć w temperaturze $50 \pm 2^{\circ}\text{C}$ w czasie 48 godz, następnie ostudzić do temperatury $18 \pm 2^{\circ}\text{C}$ i badać zgodnie z PN-53/C-81530.

5.3.8. Badanie przyczepności. Przygotowaną wg 5.3.5.1 powłokę nitropolitury suszyć w temperaturze $50 \pm 2^{\circ}\text{C}$ w czasie 48 godz i badać zgodnie z PN-64/C-81531.

5.3.9. Badanie przylepności

5.3.9.1. Przyrządy

- a) Odważnik 5 kg,
- b) Płytki szklane wg PN-64/C-81513, o wymiarach boków 150×150 mm.
- c) Krążek stalowy, o średnicy 70 mm, grubości $0,6 \div 0,7$ mm, wykonany zgodnie z PN-64/C-81513.
- d) Krążek z bibuły do sączenia miękkiej, o średnicy 70 mm,
- e) Krążek filcowy.

5.3.9.2. Przygotowanie próbek do badań. Przygotowaną wg 5.3.5.1 powłokę nitropolitury suszyć w temperaturze $50 \pm 2^{\circ}\text{C}$ w czasie 48 godz, następnie ostudzić do temperatury $18 \pm 2^{\circ}\text{C}$.

5.3.9.3. Wykonanie badania. Przygotowaną wg 5.3.9.2 powłokę nitropolitury suszyć w suszarce w temperaturze $45 \pm 2^{\circ}\text{C}$ w czasie 1 godz. Wraz z płytką ogrzewać krążek filcowy i stalowy oraz odważnik.

Następnie na płytce umieścić koncentrycznie kolejno: jeden na drugim krążek z bibuły, krążek filcowy, krążek stalowy i odważnik, ogrzewając w temperaturze $45 \pm 2^{\circ}\text{C}$ w czasie 15 min.

Po upływie 15 min wyjąć płytki z suszarki, zdjąć kolejno: odważnik, krążek stalowy, filcowy, a następnie oderwać delikatnie podważając krążek z bibuły.

Należy wykonać co najmniej dwa badania.

5.3.9.4. Ocena badania. Nitropoliturę PM w płynie należy uznać za dobrą, jeżeli na powłoce po badaniu, po całkowitym oderwaniu krążka, nie znajdują się włókna bibuły, ani odciski widoczne nieuzbrojonym okiem.

5.3.10. Badanie odporności na działanie światła. Powłokę nitropolitury przygotowaną w 5.3.5.1 wysezonować w temperaturze $18 \div 20^{\circ}\text{C}$ w czasie 24 godz, następnie poddać działaniu lampy kwarcowej o mocy 700 W naświetlając z odległości 50 cm w czasie 30 min. Naświetlana część powłoki nie powinna wykazywać zmiany barwy.

Należy wykonać co najmniej 2 badania.

K O N I E C